

Χ.Κ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΛΑΜΙΑΣ
Αριθ. { Επιστ. 404 / 2 ΜΑΙ. 1968
Διακτ. }

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣ/ΤΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Έν 'Αθήναις τῆ 25-4-1968

ΤΜΗΜΑ "

ΓΡΑΦΕΙΟΝ "

Πληροφορία κ.Σ. Χουρδάκη

Πρός

Αριθ. πρωτ. 57609

7εχμ. 54

Τούς Δ/ντάς Παιδαγωγ. 'Ακαδημιῶν, Γεν.
'Επιθ/τάς Μέσης καί Δημοτικῆς 'Επι/σεως,
'Επιθ/τάς Δημοτικῆς 'Επι/σεως, Δ/ντάς
Προτύπων Σχολείων καί 'Εκκλησιαστικῶν
Σχολῶν.

ΘΕΜΑ " Διανομή διαφωτιστικοῦ κειμένου "Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ"

"Έχομεν τήν τιμήν νά σᾶς ἀποστείλωμεν συνημμένως ἀριθμόν
ἀντιτύπων, κατὰ τόν συνημμένον πίνακα, ἐκ τοῦ διαφωτιστικοῦ κειμένου
"Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ " τό περιεχόμενον τοῦ ὁποίου παρακα-
λοῦμεν ὡπως θέσετε ὑπ' ὄφιν τῶν ὑφ' ὑμᾶς ὑπαλλήλων. -

Ὁ Διευθυντής κ.ἀ.α.

Π. ΒΟΥΔΟΥΚΗΣ

Κοιν/σις

Δ/νσεις τοῦ Ὑπουργείου.

Ἀκριβές ἀντ' ἑαυτῶν

Π. ΒΟΥΔΟΥΚΗΣ

ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΤΕΙ ΜΕΝΤ 57609

ΘΕΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

A. Είσαγωγή

Ἡ Ἐπανάστασις δὲν ἦτο ἀπλή ἐπιχειρήσις διασώσεως τοῦ τόπου πού ἐκινδύνευε θανάσιμωσ. Ἦτο πέραν αὐτοῦ καὶ μεγαλεπίβολοσ ἐπιχειρήσις γενικῶσ, ἐκ βάρων ἀναπλάσεωσ τῆσ χώρασ, ἀφετηρία νέασ πορείασ τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Οἱ στόχοι τῆσ Ἐπαναστάσεωσ εἶναι λοιπὸν πολλοὶ καὶ μεγάλοπνοοι. Εἰσχωροῦν βαθύτατα εἰσ τὸ μέλλον. Τελικὸσ σκοπὸσ τῆσ εἶναι ἡ οἰκοδόμησις μιᾶσ Νέασ Ἑλληνικῆσ Πολιτείασ. Δηλαδή μιᾶσ Ἑλλάδοσ ἀκμαίασ καὶ ἰσχυράσ, χωρὶσ κομμουνιστάσ καὶ χωρὶσ φαύλοσ, ἡ ὁποία θὰ παρέχη εἰσ ὅλοσ ἀνεξαιρέτωσ τοῦσ πολίτασ τῆσ εὐημερίαν ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ δικαιοσύνην ἐν ἀσφαλείᾳ. Βεβαίωσ, ἡ οἰκοδόμησις αὐτῆσ τῆσ νέασ Ἑλλάδοσ δὲν εἶναι ἔργον δυνάμενον νὰ ἐκτελεσθῆ ἐντὸσ μικρᾶσ χρονικῆσ περιόδου. Εἶναι ἔργον μακρᾶσ πνοῆσ, τὸ ὁποῖον κλιμακώνεται μέσα εἰσ τὸν χῶρον τοῦ μέλλοντοσ.

B. Ἀνάπτυξις

Διὰ νὰ φθάσωμεν εἰσ τὴν καλυτέραν Ἑλλάδα, πρέπει νὰ γίνουν πολλὰ. Νὰ ἐξυγιανθῆ πλήρωσ ὁ ἔθνικὸσ μασ ὀργανισμὸσ, ἐκκαθαριζόμενοσ ἀπὸ τοῦσ προδότασ καὶ τοῦσ φαύλοσ καὶ ἀποτοξινούμενοσ ἀπὸ τὸ δηλητήριον τῆσ μικροπολιτικῆσ.

- Νὰ συγχρονισθοῦν οἱ θεσμοὶ μασ : πολιτικοὶ, κοινωνικοὶ κ.λ.π.
- Νὰ ἀναδιοργανωθῆ ὁ κρατικὸσ μηχανισμὸσ, ὥστε νὰ ἀποκτήσωμεν ἕνα Κράτοσ σύγχρονον, ὑγιὲσ καὶ ἀποδοτικόν, ἱκανὸν νὰ ὑπηρετῆ πραγματικῶσ, ταχέωσ καὶ δικαίωσ τὸ σύνολον.
- Νὰ ἀναπτυχθῆ ἡ οἰκονομία μασ κατὰ τρόπον συστηματικὸν καὶ μὲ ὑπερταχεῖσ ρυθμοὺσ.
- Νὰ ἐξαλειφθῆ ἡ νοστοπρία τοῦ παρελθόντοσ, νὰ ἀναπλαστοῦν τὰ ἄτομα καὶ αἱ συνειδήσεισ νὰ δοθῆ ἡ ὀρθὴ ἀγωγή εἰσ τοῦσ πολίτασ.
- Νὰ ἀναδειχθοῦν οἱ φορεῖσ τοῦ νέου πνεύματοσ, νὰ ἀνακύψουν νέα σχήματα, νὰ ἐμφανισθοῦν νέα μορφαὶ πολιτικῶσ καὶ γενικῶσ δημοσίου βίου. Νὰ προωθηθοῦν παντοῦ, εἰσ ὅλοσ τοῦσ τομεῖσ, οἱ ἀριστοὶ.

Αὐτὰ εἶναι μερικὰ, τὰ κυριώτερα, ἀπὸ ὅσα ὀφείλει νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ Ἐπανάστασις, διὰ νὰ θεωρηθῆ ὅτι ἔληξεν τὸ ἔργον τῆσ.

Ἡ μεταβατικὴ περίοδοσ ἀπὸ τὴν φαυλοκρατίαν εἰσ τὴν Νέαν Πολιτείαν, καλύπτει λοιπὸν ὅλον τὸν χρόνον πού θὰ ἀπαιτηθῆ διὰ τὴν δημιουργίαν τῶν ἀπαραιτήτων προϋποθέσεωσ καὶ ἔγγνησεωσ ἐνὸσ ὁμαλοῦ βίου. Ἡ Ἐπανάστασις, ἀποτελεῖ αὐτὴν τὴν μεταβατικὴν περίεδοσ. Ἡ χρονικὴ διάρκειά τῆσ δὲν δύναται νὰ προεξοφληθῆ.

Θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὴν ταχύτητα τῆσ ἀναρρώσεωσ τοῦ ἀσθενοῦσ. Διότι, ἡ Ἐπανάστασις δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ ἐπιτρέψῃ ἑπάνοδοσ εἰσ τὸ παλαιὸν καθεστῶσ, τὸ προεπαναστατικόν. Εἰσ τὴν 20ὴν Ἀπριλίου δὲν θὰ ἐπιστρέψωμεν πλέον. Τὸ παρελθὸν ἔληξεν ὀριστικῶσ καὶ ἀμετακλήτωσ. Ἡ Ἐπανάστασις, θὰ μεριμνήσῃ πλήρωσ διὰ τὴν διασφάλισιν τοῦ ἔργου τῆσ, τὴν κατόχρωσιν τῶν ἐπιτευμάτων τῆσ καὶ τὴν θεμελίωσιν τῆσ περαιτέρω πορείασ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπὶ βάσεωσ ἀκλονήτων. Τὸ ἔργον τῆσ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτῶσει θὰ εἶναι «προσωρινόν». Τὸ ἔργον πού ἐπιτελεῖται εἶναι μόνιμον.

Θὰ ἀποτελέσῃ τὸ βᾶθρον τοῦ ἔθνικοῦ μασ μέλλοντοσ.

Ἡ 21η Ἀπριλίου θὰ παραμείνη ὡσ τομὴ μεγάλη καὶ ἀποφασιστικὴ εἰσ τὴν ἱστορίαν μασ.

- Ὅταν ἡ Ἐπανάστασις ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν τῆσ, ὁ «Ἑλλησ» θὰ καταστῆ διὰ πρώτην φορὰν εἰσ τὴν νεωτέραν ἱστορίαν του πράγματι ἐλεύθεροσ. Οἱ θεσμοὶ μασ συγχρονισμένοι, θὰ λειτουργοῦν ἀποτελεσματικῶσ. Τὸ Κράτοσ, ὑγιὲσ, θὰ ἀποδίδῃ πλήρωσ. Ὁ Λόγοσ, ὁ κάθε λόγοσ πού θὰ ἀκούγεται ἐδῶ θὰ εἶναι Ἑλληνικὸσ. Ἡ ἀσυδοσία θὰ εἶναι ἀνύπαρκτοσ. Ὁ Νόμοσ, θὰ ἐπιβάλλεται πρὸσ κάθε κατεύθυνσιν ὁμοιομόρφωσ. Ἡ Ἑλλάσ θὰ εἶναι Κράτοσ ἀληθινὸ Μὲ αὐτάσ τὰσ προϋποθέσεισ, ἡ ἑπάνοδοσ εἰσ τὴν προεπαναστατικὴν χαώδη κατάστασιν θὰ εἶναι ἀδύνατοσ. Καὶ ὁ ἀληθῶσ ἐλεύθεροσ καὶ ὁμαλόσ πολιτικὸσ βίωσ, πραγματικότησ.

Ὁ σκοπὸσ πού ἔθεσεν ἡ Ἐπανάστασις, δηλ. ἡ οἰκοδόμησις τῆσ Νέασ Ἑλληνικῆσ Πολιτείασ, εἶναι βαθύτατα προοδευτικὸσ.

Ἡ μέθοδοσ ὁμωσ πού ἀκολουθεῖ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μεγάλοσ σκοποῦ, εἶναι «συντηρητικὴ». Καὶ λέγομεν «συντηρητικὴ» μὲ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἐπιδεικνύεται σπασμωδικὴ βιασύνη. Δὲν κατεδαφίζονται τὰ πάντα ἀδιακρίτωσ. Ἡ Ἐπανάστασις δὲν θέλει «νὰ κάψῃ μαζί μὲ τὰ ξερά καὶ τὰ χλωρά». Δὲν βρέχει πῦρ ἐπὶ δικαίων καὶ ἀδίκων. Δὲν εἶναι ἡ Ἐπανάστασις μασ

όδοστρωτήρ ίσοπεδώνων άδιαφόρως τὰ πάντα. Θέλει νά θεραπεύση τόν ασθενή, όχι νά τόν φωνεύση. Καί ή θεραπεία χρειάζεται χρόνον.

Ευθύς έξ άρχής, ή 'Επανάστασις απέφυγεν κάθε ύπέρμετρον βίαν, κάθε μονομερή άντίληψιν τών προβλημάτων, κάθε άπόλυτον άρνησιν του παρελθόντος που θά οδηγούν εις ύπερβολάς, σφάλματα και άσκοπούς άναστατώσεις.

'Επέδειξεν μετριопάθειαν, επιείκειαν, άνεκτικότητα, ύπομονήν, άνθρωπισμόν και σύνεσιν.

Προσπαθει παντου και πάντοτε, ή 'Επανάστασις, νά εξασφαλίξη μίαν όσον τó δυνατόν όμαλωτέραν πορείαν προς τά εμπρός. Φροντίζει νά κάμη τó ένα βήμα μόνον μετά άπό τó άλλο και νά πατᾷ στερεώς εις τήν πραγματικότητα.

Καμιά έξαλλωσύνη, κανένas άσκοπος έξτρεμισμός. Δέν είναι καθεστώς εκκαθαρίσεων ή 'Επανάστασις. Είναι καθεστώς καθάρσεως. Ούτε είναι περίοδος κατεδαφίσεως. Είναι περίοδος άνορθώσεως.

"Όταν κατεδαφίζεται κάτι, είναι πράγματι άναγκαϊόν νά κατεδαφισθῆ. 'Αλλά και τότε, ή 'Επανάστασις προσέχει νά μη ταφή άδίκως κανείς υπό τά έρείπια. Αυτός είναι ό δρόμος τῆς 21ης 'Απριλίου. Ευθύς, καθαρός, σώφρων. Δρόμος που οδηγεί χωρίς μεγάλας θυσίας, χωρίς στερήσεις, χωρίς σοβαρά σφάλματα με σταθερότητα και ακρίβειαν προς τόν μέγα σκοπόν : τήν Νέαν Πολιτείαν.

Γ. Συμπεράσματα

1. Θα ύπάρξουν πολλά στάδια έως ότου φθάσωμεν εις τó τέρμα τῆς 'Επαναστάσεως. Θα διανύσωμεν φάσεις διαφόρους.
2. "Όσον προχωρούμεν, τόσον θα παρέχεται περισσοτέρα άνεσις κινήσεως και έκφράσεως, τόσον περισσότερον θα πλησιάζωμεν προς τήν άληθή έλευθερίαν. Πάντοτε όμως θα ύπάρχη μία ούσιώδης διαφορά ως προς τó παρελθόν. "Ότι ή έλευθερία αυτή θα ύπάρχη μόνον εντός τών εθνικών πλαισίων. Θα είναι έλευθερία ελληνική, διά τούς "Ελληνas.
3. "Όταν παραδώσωμεν εις τήν άνερχομένην γενεάν τήν Νέαν Πολιτείαν, ή 'Επανάστασις θα έχη εκριζώσει όλα, ακόμη και τά βαθύτερα αίτια τῆς παρακμῆς. Οι πληγές τῶ νΦαραώ θα έχουν κλείσει διά παντός. Θα άποτελοῦν ένα παρελθόν άδιανόητον μέσα εις τās συνθήκας τῆς Νέας Πολιτείας.
4. Διά νά πραγματοποιήση τούς σκοπούς της, ή 'Επανάστασις χρειάζεται χρόνον. Διά τούτο, είναι μὲν «μεταβατικόν» καθεστώς, αλλά όχι και «προσωρινόν» με τήν έννοιαν τῆς πολυ μικρῆς χρονικῆς διαρκείας και τῆς ενημερότητος. Δημιουργεί έργον μόνιμον και άμετακίνητον.